

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης 'Αττικής καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
'Αριθμός φύλλου 75 16 Δεκεμβρίου 2001

Τ ό χ ά σ μ α

Σύντομη καί λιτή ἡ Εὐαγγελική ἀφήγηση γιά τή γέννηση τοῦ Θεανθρώ-
που στή γῆ μας. Δέν πλέκεται μέ τεχνητά ρητορικά εὐρήματα. Δέν
ἐμπλουτίζεται μέ ἐντυπωσιακές ἀνακοινώσεις, δάνεια τοῦ κόσμου τούτου,
ικανά νά προσδώσουν αἴγλη στό κοσμοϊστορικό γεγονός. Δέ συνοδεύεται
ἀπό πομπώδεις διακηρύξεις τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, ἀπό ἐκεῖνες, πού συνεχεί-
ρουν τό λαϊκό αἶσθημα καί καλοῦν σέ στράτευση. Ἡ περγαμηνή τῶν γεγο-
νότων ξεδιπλώνεται ἀπλά καί ταπεινά. Μέ τήν ἅγια σεμνότητα. Καί μέ τή
λατρευτική ἐνατένιση στό Πρόσωπο τοῦ σαρκωμένου Λόγου, πού προσέλαβε
τήν ἀνθρώπινη σάρκα μας καί ἀνακλίθηκε στή Φάτνη.

Οἴμως, αὕτη ἡ ἀπλή καί λιτή ἱστορία, ἀπό τήν πρώτη στιγμή καί ἀπό
τήν πρώτη φράση, ἀφήνει νά διαφανεῖ στό στίγμα τῶν δυό κόσμων. Ἡ
διαφορά, πού χωρίζει τίς ψυχές, ἀποστασιοποιεῖ τά ὁράματα καί ἀντιπαρα-
θέτει τά στεγανοποιημένα κλιμάκια. Δέν ἐμφανίζονται, κατὰ τήν πλοκή τῆς
ἀφήγησης, πολλά πρόσωπα. Ὡστόσο, οἱ λιγιστές φυσιογνωμίες, πού μνημο-
νεύονται καί τά μετρημένα ὀνόματα, πού καταχωροῦνται, σηματοδοτοῦν τήν
ὑπαρξη τοῦ χάσματος, πού βαθύ, ἴσως καί χαοτικό, διαχωρίζει τήν κοινωνία
τῆς ἀγάπης καί τῆς λατρείας ἀπό τήν ὁμάδα τήν ποτισμένη μέ τό μῖσος καί
τήν ἐγκληματική ἐμπειρία.

Τό βρεφικό λίκνο τοῦ σαρκωμένου Κυρίου μας τό δορυφοροῦσαν εὐλαβικά
ἡ Παναγία Μητέρα καί ὁ προστάτης Ἰωσήφ. Φυσιογνωμίες ἱλαρές. Μέ

μάτι άπροκατάληπτο. Άνοιχτό στίς θεϊες άποκαλύψεις καί στίς θεϊες έντολές. Καί μέ καρδιά φλογισμένη από άγάπη προς τόν Θεάνθρωπο, τό Χορηγό τής άπειρης θεϊκής άγάπης στό ανθρώπινο γένος. Πρόσωπα, πού συμπληρώνουν τόν πίνακα, εΐναι οί άκακοί καί άδολοι ποιμένες καί οί σοφοί μάγοι, πού ξεκίνησαν άπο τή μακρινή Άνατολή, γιά νά προσκυνήσουν τόν Βασιλέα όλόκληρης τής κτίσης. Καμμιά παράφωνα παρουσία δέν καταγράφεται στό άμεσο περιβάλλον. Καμμιά δόλια θέληση, δέν είσχώρησε στόν τόπο τής λατρείας καί τής μεταρσίωσης.

Ο άλλος κόσμος, ό σκοτεινός καί βίαιος, κινεΐται έξω από τό χῶρο καί τό κλίμα τής Φάτνης. Αυτόνομα καί παράπλευρα. Εΐναι ό Ηρώδης, ό άνθρωπος μέ τά διάσημα του βασιλικού αξιώματος καί μέ τίς μομφές των άπαντων έγκλημάτων, πού άποτόλμησε άκόμα καί μέσα στό ίδιο του τό άνάκτορο. Οί αξιωματούχοι τής άκολουθίας του, πού ήταν πρόθυμοι καί έτοιμοι νά υλοποιήσουν τίς βασιλικές έντολές καί νά σκοτώσουν άκόμα καί τά άκακα νήπια, γιά νά ικανοποιήσουν τή μανία του άφέντη τους καί νά διαλύσουν τήν ύποψία, πώς κάποιος θά μπορέσει κάποτε νά του άρπάξει τό σκῆπτρο καί νά τόν καθαιρέσει από τό λαμπρό, δυναστικό θρόνο. Καί οί στρατιῶτες, τά αΐώνια θύματα, πού υποχρεώνονται νά υποτάσσονται δουλικά, άκόμα καί όταν οί βασιλικές έντολές έχουν σάν στόχο τήν έπιβολή άδικαίωτης βίας καί τό τυχερό έγκλημα.

Βλέπω αυτούς τούς δυό κόσμους νά κινούνται μέσα στόν ιστορικό χῶρο καί νά λειτουργοῦν άσταμάτητα ΐσαμε τήν εποχή μου. Ό καθένας στή δική του τροχιά. Καί μέ τή δική του είσφορά στή συγγραφή τής βιογραφίας του πλανήτη μας. Οί άγιες ψυχές προσφέρουν τήν άγνότητα των διαθέσεων τους, τούς άδιάβλητους άγῶνες τής άγάπης τους καί τή λατρεία τους. Ένῶ οί εκπρόσωποι τής παράνοιας, τής άρρωστημένης φιλοδοξίας καί τής πρόσδεσης στό άρμα τής έξουσίας, έξακολουθοῦν νά αὐτοδικαιώνονται καί νά αὐτοϊκανοποιούνται μέ τίς άπεχθεΐς πράξεις τής συνωμοσίας, τής βίας καί του όργανωμένου έγκλήματος. Έξω από τή Φάτνη, μακριά από τήν έμβέλεια τής θείας Άγάπης, στό σκοτάδι του άθείσμου τους καί στό σκοτασμό τής ψυχής τους, σχεδιάζουν καί υλοποιοῦν τήν άπάνθρωπη δράση τους καί βάφουν μέ τό άχνό αίμα των συνανθρώπων τους τούς δρόμους του λεγόμενου πολιτισμοῦ μας.

Η συνύπαρξη καί ή συμπορεία δέν φαίνεται νά αλλάξει στό έγγύς μέλλον. Η σκοτεινή συνωμοσία θά δουλεύει. Άλλά καί ή έλπίδα θά παρηγορεΐ τίς καρδιές καί θά φωτίζει δρόμους ζωής γιά κείνους, πού προσφέρονται, ένσυνείδητα, στήν κοινωνία μέ τό Θεό τής Άγάπης.

Στήν κλάση τῆς ἀνυποληψίας

Συνῆλθε τόν περασμένο Ὁκτώβριο τό Σῶμα τῆς ἑλληνικῆς Ἱεραρχίας στήν ἐτήσια, τακτική του Συνέλευση. Καί αὐτοπροσδιορίστηκε, μέ τίς ὑποπτες μεθοδεύσεις τοῦ προέδρου Χριστοδούλου καί μέ τή χρόνια ὀλιγωρία τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων, στήν κλάση τῆς ἀνυποληψίας. Λειτουργήσε σάν ἕνα κλασσικά περιθωριακό σωματεῖο. Καί μᾶς πρόσφερε, ὡς εὐλογία(!) καί ὡς γεύση(!), τήν ἀποκαρδίωση καί τή μελαγχολία. Οἱ συνεδριάσεις του δέν κέντρισαν τό ενδιαφέρον τῆς κοινῆς γνώμης. Δέ συγκίνησαν καί δέν ὀριοθέτησαν ἀνοίγματα ὁδηγητικά γιά τό Ὁρθόδοξο ποίμνιο. Ἡ ἀποτυχία ἦταν καθολική. Καί, μέ κύρια εὐθύνη τοῦ προκαθημένου Χριστοδούλου.

Φυσικά, οἱ προσδοκίες ὁλόκληρου τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας δέν ἦταν οὔτε κᾶν θετικές ἢ αἰσιόδοξες. Ἡ παλιά καί ἡ πρόσφατη ἐμπειρία δέν ἄφηναν περιθώρια γιά καλλιέργεια τῆς ἐλπίδας. Κανένας ἀπό τοὺς ἐκκλησιαστικούς παράγοντες, τοὺς κληρικούς καί τοὺς λαϊκοὺς, δέν περίμενε, τούτη τή στιγμή, πού τή σφραγίζει ἡ ἐπιπολαιότητα καί ἡ ἔπαρση τοῦ κ. Χριστόδουλου, ἀναστροφή τοῦ «κατεστημένου» - ἐδῶ καί ἕνα τέταρτο τοῦ αἰῶνα - ἀρνητικοῦ κλίματος. Κανένας

δέν προσδοκοῦσε ἄλλο Συνοδικό πρόσωπο. Σοβαρότητα, εὐαισθησία καί Πατερική, Ἀγιοπνευματική διερεύνηση τῶν καυτῶν προβλημάτων, πού ἀντιπαραθέτει στήν Ἐκκλησία τό θολό πνεῦμα τῆς ἐποχῆς. Μπορεῖ οἱ κράχτες τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ περιβάλλοντος νά σάλπιζαν ἀνανέωση τοῦ Συνοδικοῦ θεσμοῦ. Δημιουργικά ἀνοίγματα καί νίκες. Ἀλλά κανένας δέν συντονιζόταν καί δέν ἐπαναπαυόταν στίς ἀπανωτές, ἡχηρές ἀνακοινώσεις καί δέν περίμενε «Συνοδικό συμβάν», ἱκανό νά ἀφυπνίσει συνειδήσεις. Νά δώσει μήνυμα ζωῆς στήν αὐλή τῆς ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας. Καί νά καταδέσει ἐρεθίσματα ἀναπροσανατολισμοῦ στίς ἀνήσυχες καρδιές ὁλόκληρης τῆς οἰκουμένης.

Τά προγνωστικά, στό σύνολό τους, ἦταν ἀρνητικά καί γιά ἄλλους λόγους. Οἱ ψηλαφήσεις τῶν γεγονότων, πού προηγήθηκαν ἀπό τή Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας, ἔδιναν σήματα κόκκινα. Καί εἶχαν συντελέσει στήν ἐξάντληση καί τῶν τελευταίων ἀποθεμάτων τῆς ἐλπίδας. Ἀλλά καί οἱ κινήσεις, πού τροχιοδρομοῦσαν τή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τή Συνοδική ἐμπειρία, κρυφές καί πονηρές, πρόδιδαν παρασκηνιακή, σκοτεινὴ μεθόδευση καί ἔνοχη σκοπιμότητα. Δέν ἔδι-

ναν τό στίγμα τῆς διαφάνειας, τῆς ὑπευθυνότητας καί τῆς ἐντιμότητας. Καί δέν ἐπειθαν, πώς ἀνοίγουν δρόμο γιά μιά καθολική πρόσβαση στό πνεῦμα καί στήν πρακτική τῶν ἁγίων Πατέρων μας.

Ἀρνητικά, ὥστόσο, ὑπῆρξαν καί τά περιστατικά, πού καταγράφηκαν κατὰ τήν τετραήμερη Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας. Ὅχι μόνο δέν ἔδωσαν ἄλλο δείγμα γραφῆς, ἀλλά καί στερέωσαν τήν πεποίθηση, πώς τό Σῶμα θρίσκεται σέ κατάσταση ἀνεπίστροφης παρακμῆς. Πώς δέ διαθέτει μήτε θέληση, μήτε δύναμη γιά ἀνάκαμψη. Ποτισμένο μέ τή νοοτροπία τῆς κοσμικότητας, ὑποδουλωμένο στό πλέγμα τῶν «μικρῶν συμφερόντων», δέν ἔχει τήν ἱκανότητα νά εὐθυγραμμιστεῖ στίς προδιαγραφές τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί νά ἀφομοιώσει τίς διδασχές τῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας. Καί, ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἀδυναμίας του, δέν κατορθώνει νά λειτουργήσει καί νά ὁλοκληρώσει τή Συνοδική Ἱερουργία του στή μυσταγωγική ἀτμόσφαιρα τῆς Πεντηκοστῆς.

*

Ἡ τετραήμερη Συνέλευση τοῦ ἀνώτατου διοικητικοῦ ὀργάνου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκτυλίχθηκε σέ μιά ἀτμόσφαιρα νοσηρῆς ἐνδοστρέφειας. Στό τραπέζι τῶν συζητήσεων δέ ρίχθηκαν οὐσιαστικά προβλήματα, ἐρωτήματα καί ἀγωνίες τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Τό ἐνδιαφέρον τό ἐκλεψαν οἱ ἐνδογενεῖς ἀδυναμίες τοῦ ἐπισκοπικοῦ Σώματος καί οἱ ἀθεράπευτες ἐγωπάθειες τοῦ προέδρου, πού ἔχουν ἀνυψώσει σέ περιωπή ἐπείγουσας προτεραιότητας τήν ὑπερύψωσή του σέ «πρῶτο». Τήν ἐνθρόνισή του σέ περιβλεπτο πατριαρχικό θρόνο. Καί τήν,

ταυτόχρονη, ὑποτίμηση τῶν συλλειτουργῶν του σέ ὑποκείμενα δουλικῆς ἐξάρτησης ἀπό τό πρόσωπό του.

Οἱ κινήσεις Χριστοδούλου, οἱ ὁποῖες, τελικά, προκάλεσαν ρωγμές στήν ἐνότητα τῆς Συνοδικῆς ὁμήγυρης, ἀκύρωσαν τόν ἐλεύθερο διάλογο καί ἐξουθένωσαν τό Συνοδικό θεσμό, ἦταν τόσο προκλητικές, πού εἶχαν σάν ἀποτέλεσμα τή μεταφορά τοῦ κλίματος ἀγανάκτησης καί ἀντίδρασης καί στό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα.

1) Ὁ ἴδιος αὐτοπροδόθηκε, ὅτι φοβᾶται τόν ἐλεύθερο Συνοδικό διάλογο. Δέν τόν θέλει καί δέν τόν ἀντέχει. Ὁραματίζεται τή Σύνοδο ὡς ἓνα ἀποκλειστικά δικό του βῆμα, στό ὁποῖο μπορεῖ καί δικαιοῦται νά ἀναπτύσσει τό δικό του, ἀτέρμονα μονόλογο. Καί τούς Συνοδικούς Συνέδρους τούς βλέπει, ἀπό τήν περιωπή τοῦ ὑπερυψωμένου θρόνου του καί ἀπό τή νοητή καθέδρα τῆς ὑπεροψίας του, ὡς μαθητές κατώτερων σχολικῶν τάξεων, ὑποχρεωμένους νά παρακολουθοῦν σιωπηλοί τό μονόλογο καί νά εὐθυγραμμίζονται μέ τίς ἄμεσες ἢ πλάγιες ἀρχιεπισκοπικές ἐντολές.

2) Εἶναι χαρακτηριστικό, ὅτι ἐνῶ ὁ ἴδιος ἰδιοποιήθηκε ἓνα μεγάλο κομμάτι τοῦ ἐλάχιστου Συνοδικοῦ χρόνου, δέν παρεχώρησε στούς Συνεπισκόπους του τήν ἀπαραίτητη χρονική ἄνεση, γιά νά ἐκφράσουν τίς ἐκκλησιολογικές ἀπόψεις τους ἢ καί τίς πηγαῖες ἀντιρρήσεις τους στή σχοινοτενή διάλεξή του. Ἐκεῖνος μποροῦσε νά μιλάει ὥρες ὁλόκληρες. Ἐκεῖνοι δέν εἶχαν τό δικαίωμα νά καταθέσουν στήν ὁμήγυρη τήν κρίση τους ἢ τήν κριτική τους, γιατί ὁ χρόνος δέν τούς ἔπαιρνε.

Καί ἂν κάποιοι (λίγοι σέ σχέση μέ

τόν αριθμό τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας) πρόλαβαν νά διατυπώσουν κριτική στό μονόλογο ἤ, ἀκριβέστερα, στήν αὐθαίρετη πολυπραγμοσύνη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἡ ἀντίδρασή του ἦταν στυγνή καί ἀσύμβατη μέ τό μεγάλο καί ἱερό ἀξίωμά του. Ἐφτασε νά χαρακτηρίσει τήν ἐλεύθερη διατύπωση διαφορετικῆς γνώμης, ὡς ἀντιπολίτευση στούς κόλπους τῆς Ἱεραρχίας, ὡς ἐνέργεια ἐντελῶς ξένη μέ τό πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας καί μέ τή συμπεριφορά τῶν ἁγίων Πατέρων.

Χαρακτηριστικό ἔνα ἀπόσπασμα δημοσιεύματος τοῦ αὐλικοῦ δημοσιογράφου, πού ἀπηχεῖ πάντοτε τίς ἀπόψεις καί τίς παρασκηνιακές ἀποφάσεις τοῦ προϊσταμένου καί εὐεργέτη του. Βρίσκεται καταχωρημένο στό φύλλο τῆς ἐφημερίδας «Ἐλεύθερος Τύπος» τῆς 10ης Ὀκτωβρίου 2001. Ὁ ἐξαρτημένος δημοσιογράφος μιλάει ἐντελῶς ἀπαξιωτικά γιά τούς Μητροπολίτες, πού ἀποτόλμησαν νά διατυπώσουν διάφορη γνώμη, εἴτε στήν αἴθουσα τῶν Συνεδριάσεων τῆς Ἱεραρχίας, εἴτε στά Μέσα τῆς μαζικῆς Πληροφόρησης. Καί τιτλοφορεῖ τό ὅλο κείμενό του ὡς «σκληρή ἀπάντηση ἀπό τόν Χριστόδουλο στήν «ἀντιπολίτευση».

Γράφει, λοιπόν, ἀνάμεσα στά ἄλλα, ὁ ἐξαρτημένος δημοσιογράφος:

«... Ἀφοῦ τόνισε (ὁ Χριστόδουλος) ὅτι τό συνοδικό σύστημα λειτουργεῖ ἄριστα στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, χαρακτηρίσε πικρό καί θλιβερό φαινόμενο παρακμῆς τήν ἐμφάνιση στούς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας τοῦ κοσμικοῦ φαινομένου τῆς ἀντιπολίτευσης, μέ τό ὅποιο ἐπιχειρεῖται συστηματικά «κριτική» κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς ΔΙΣ, ἀλλά οὐσιαστικά «κριτική» τοῦ Ἀρχιε-

πισκόπου ὡς ἀποκλειστικοῦ δῆθεν ὑπευθύνου γιά κάθε εἰκαζόμενη ἀπαρέσκεια.

Ἀνέφερε μάλιστα τό παράδειγμα 2-3 μητροπολιτῶν, πού δημοσιοποίησαν πικρόχολα σχόλια γιά τίς τρεῖς ἐπιστολές τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί ἄφησαν νά ἐννοηθεῖ ὅτι ἡ σύνταξη καί ἡ ἀποστολή τῶν ἐν λόγῳ ἐπιστολῶν ἦταν προσωπική πρωτοβουλία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, πού ἀναλήφθηκε ἐρήμην τῆς ΔΙΣ, λησμονώντας ὅτι οἱ ἐπιστολές συντάχθηκαν καί ἐγκρίθηκαν ἀπό τή ΔΙΣ σέ τρεῖς συνεδριάσεις της».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, πού χαρακτήρισε «πικρό καί θλιβερό φαινόμενο παρακμῆς» τήν ἀντιπολίτευση καί τήν «κριτική κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς ΔΙΣ» καί «τήν κριτική τοῦ Ἀρχιεπισκόπου» ἀποδεικνύεται τουλάχιστον ἀδιάβαστος. Ἄν εἶχε ἀνοίξει τόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τό θεμελιακό αὐτό νομοθέτημα, πού ρυθμίζει τίς βασικές ἀρχές τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης καί τίς λεπτομερειακές ὑποχρεώσεις τῶν μελῶν τοῦ Συνοδικοῦ Σώματος, θά διάβαζε στό ἄρθρο 4, παράγρ. στ': «Ἡ Ι.Σ.Ι. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποφαίνεται ἐπὶ παντός ζητήματος ἀφορῶντος εἰς τήν Ἐκκλησίαν... Ἀσκεῖ τήν ἀνωτάτην ἐποπτεῖαν καί τόν ἐλεγχον ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς Δ.Ι.Σ., τῶν Ἀρχιερέων, τῶν διοικητικῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς καί τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων, κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις».

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο αὐτό, ἡ κριτική καί ὁ ἐλεγχος τῶν ἔργων τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καί τοῦ μονίμου

προέδου της, πού είναι ο Ἀρχιεπίσκοπος, ὄχι μόνο ἀποτελοῦν δικαίωμα τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἀλλά καί σταθερή ὑποχρέωσή της. Ὅταν συνέρχεται, καλεῖ τὰ μέλη τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, πού ἄσκησαν στό ἐνδιάμεσο διάστημα τή διαχείριση τῶν ποικίλων προβλημάτων, νά λογοδοτήσουν καί νά ἀκούσουν τίς ἐκτιμήσεις τοῦ μείζονος σώματος, ἀκόμα καί τή σκληρή κριτική του ἢ καί τήν ὀλοκληρωτική ἀπόρριψη κάποιων πρωτοβουλιῶν της, πού θά διατυπώσει κάποιο μέλος ἢ κάποια ὁμάδα μελῶν. Καί ἔχει ὑποχρέωση ὁ πρόεδρος, νά ἀκούσει μέ προσοχή τίς ἀντιρρήσεις καί τήν κριτική καί νά θέσει σέ ψηφοφορία τήν ἐνδεχόμενη πρόταση μομφῆς.

Τό νά χαρακτηρίζει ὁ κ. Χριστόδουλος «*πικρό καί θλιβερό φαινόμενο παρακμῆς τήν ἐμφάνιση στούς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας τοῦ κοσμικοῦ φαινομένου τῆς ἀντιπολίτευσης*», σημαίνει πώς δέ γνωρίζει κἄν τήν ἀρμοδιότητα τοῦ μείζονος διοικητικοῦ ὀργάνου. Πώς ὀνειρεύεται μιά Συνέλευση ὅλων τῶν Μητροπολιτῶν, πού, στό ἄκουσμα τῶν πρωτοβουλιῶν του ἢ καί τῶν ἀδικαιολόγητων λαθῶν του, θά σηκώνει τὰ χέρια καί θά χειροκροτεῖ ἀσταμάτητα. Συνηθισμένος στίς ἐκδηλώσεις κολακείας καί στά χειροκροτήματα, πού προκαλοῦν κατά τίς δημόσιες ἐμφανίσεις του, οἱ ἀβανταδόροι του, πίστεψε, πώς μπορεῖ νά ὑποχρεώσει καί τήν Ἱεραρχία ὀλοκληρῇ νά ὑποκύψει στόν εὐτελισμό τῆς ἀπόλυτης σιωπῆς καί στή δημαγωγική ἐκδήλωση τοῦ χειροκροτήματος.

Μή μιλάτε, ἀλλά μόνο χειροκροτεῖτε. Μή διατυπώνετε κρίσεις, γιατί ἐμφανίζετε θλιβερό φαινόμενο ἀντι-

πολίτευσης. Μόνο νά ἀκοῦτε τὰ δικά μου κατορθώματα καί νά ὑπογράφετε, πώς συμφωνεῖτε ἀπόλυτα καί πώς εἰσαστε ἔτοιμοι νά σκύβετε καί νά προσκυνᾶτε τή χρυσή εἰκόνα τοῦ μεγαλείου μου.

3) Σημειώσετε καί μιά πρόσθετη ἀπρέπεια. Ὁ κ. Χριστόδουλος, γιά νά ἀποφύγει τό πικρό ποτήριο τῆς κριτικῆς τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας, πού τήν ἐπιβάλλει ρητά ὁ Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προκαταλαμβάνει κάθε φορά τό Σῶμα μέ μιά μακροσκελέστατη ἀπολογία. Τήν τεχνική αὐτή τήν ἐφάρμοσε κατά τίς Συνελεύσεις τῶν προηγούμενων ἐτῶν. Τήν ἐφάρμοσε καί ἐφέτος. Προτοῦ ἀνοίξουν τό στόμα τους γιά νά μιλήσουν οἱ Σύεδροι, προτοῦ διατυπώσουν διακριτική κριτική ἢ ἔντονη ἀντίθεση στίς ἀρρωστημένες, ἐγωκεντρικές δημαγωγίες του καί στίς μεθοδεύσεις, πού ἐκθέτουν ὀλοκληρῇ τήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προκαταλαμβάνει τήν ὀλομέλεια μέ μιά ἀτέλειωτη ἀπολογία. Ἀντιμετωπίζει καί ἀντικρούει (κατά τήν κρίση του ἐπιτυχῶς, ἀλλά κατά τήν κρίση τῆς πλειοψηφίας ἀνεπιτυχῶς), ὅλες τίς πραγματικές ἢ καί τίς πιθανές ἀντιλογίες, πού μποροῦν νά μειώσουν τό ἡγετικό του γόητρο. Καί ἐμφανίζει ὅλες τίς πράξεις του, ὡς ἀπαύγασμα λιπαρῆς μελέτης τῶν προβλημάτων καί πολλῆς ἀγάπης πρὸς τήν Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στήνει στό ὑπερυψωμένο βάθρο τῆς Συνοδικῆς αἵθουσας τό εἶδωλό του καί καλεῖ τοὺς πάντες νά πέσουν καί νά προσκυνήσουν.

Καί ὅταν οἱ συλλειτουργοί του ἀρνοῦνται τήν ὑποταγή καί τήν προσκυνηματική δουλικότητα, εὐθυγραμ-

μισμένοι στά προστάγματα τῶν Ἱερῶν Κανόνων, πού θεσμοθετοῦν τήν ισότη-
τα καί τήν ἀδελφосύνη καί στίς διατά-
ξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη, πού
τούς νομιμοποιοῦν νά ἐλέγχουν τό
μόνιμο διοικητικό σῶμα καί τόν Ἀρχιε-
πίσκοπο πρόεδρο, σκοτενιάζει, γίνε-
ται ἐπιθετικός καί σκορπίζει στήν αἶ-
θουσα τούς κεραυνούς τῶν πικρῶν λό-
γων του καί τῶν ἀπειλῶν του. Σκλη-
ρός, ἐπιθετικός, ἀσυγκράτητος, προ-
σπαθεῖ μέ κάθε τρόπο νά μειώσει καί
νά ἐξουθενώσει τούς Συνέδρους ἀδελ-
φούς του. Νά ἀμφισβητήσει τήν ἀξιο-
πιστία τους καί νά πλήξει τήν προ-
σωπικότητά τους. Γιά νά κυριαρχήσει
στό σύνολο καί νά ἀποκλείσει ἕνα νέο
ἐνδεχόμενο κριτικῆς, πού μπορεῖ νά
διολισθήσει καί ἔξω ἀπό τήν αἶθουσα
καί νά μειώσει τήν πλασματική δημοτι-
κότητά του.

Αὐτό ἔγινε καί κατά τήν τελευταία
Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας. Ὅταν οἱ
Σύνεδροι ἀποφάσισαν νά ἀνταποκρι-
θοῦν στό ἱερό χρέος τους καί νά περά-
σουν ἀπό τό κόσκινο τῆς αὐστηρῆς
κριτικῆς τους τίς φιλοδοξίες του, πού
ἔφεραν τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στό
χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ, στό ἐνδεχόμενο
ἐνός σεισμικοῦ σχίσματος, ἄστραψε
καί βρόντησε. Ἔχασε τή θωριά τοῦ
προσώπου του. Τό ὕφος τῆς ὑπερο-
χῆς καί τῆς ἡγεμονικῆς αὐταρέσκειας.
Καί ἔγινε θηρίο. Φώναξε, διαμαρτυρή-
θηκε καί, τελικά, διέκοψε τή Συνεδρία-
ση, γιά νά ἀλλάξει τό σκηνικό καί νά
ξαναγυρίσουν, ὅχι στήν ὕφανση τῆς
κριτικῆς, ἀλλά σέ ἄλλα θέματα, πού
δέν θά ἔθιγαν τήν ἡγετική του ἱκανότη-
τα. Καί δέν εἶναι μόνο αὐτό. Ἀλλά ἔδω-
σε καί ἐντολή νά μή γραφοῦν στά Πρα-
κτικά οἱ καυτοί διάλογοι. Ἔτσι, πού νά

μήν περάσουν στήν ἱστορία οἱ δια-
πληκτισμοί καί οἱ σκηνές τῆς Συνοδικῆς
ἀποδιοργάνωσης.

Καί στά Μέσα ἐνημέρωσης, πού
τροφοδοτοῦν μέ εἰδήσεις τίς λαϊκές μά-
ζες καί διαμορφώνουν τήν κοινή γνώ-
μη, διαβίβασαν, οἱ πληρωμένοι συνερ-
γάτες του, τήν πληροφορία, ὅτι ἡ Σύν-
οδος τῆς Ἱεραρχίας ἐκτυλίχτηκε σέ ἀ-
τμόσφαιρα ἀπόλυτης ἡρεμίας καί ὅτι
οἱ Συνοδικοί Μητροπολίτες υἱοθέτη-
σαν ὅλες τίς ἀπόψεις τοῦ Ἀρχιεπισκό-
που καί ἐπικύρωσαν τόν κατάλογο
τῶν πρωτοβουλιῶν του.

Εἶδηση, πού δέν ἔχει καμμία σύνδεση
μέ ὅσα ἐκτυλίχτηκαν στήν ἀμπαρω-
μένη αἶθουσα τῶν συνεδριάσεων.

4) Καί μιά τελική ἀποτίμηση, πού τήν
παρουσιάζω καί ὡς πρόκληση σέ ὁ-
ποιονδήποτε ἐκτιμᾷ, πῶς ἡ Συνέλευ-
ση τῆς Ἱεραρχίας, πού πραγματοποιή-
θηκε κατά τόν περασμένο Ὀκτώβριο,
ἔκανε ἔργο θετικό καί ἔγραψε καθαρή
ἱστορία.

Αὐτή τή στιγμή, μετά τό σθῆσιμο
τῶν φώτων καί τήν ἀπώθηση στή λή-
θη ὅλων τῶν σκηνῶν ἀνοίκειας τρα-
χύτητας καί ἀντιπαλότητας, ποῖο εἶναι
τό θετικό ἀπόκτημα γιά τήν Ἐκκλησία
τῆς Ἑλλάδος; Τί ἀπόμεινε, ὡς μήνυμα
πρός τό λαό τοῦ Θεοῦ καί ὡς προο-
πτική ἀναπτυξιακῆς ποιμαντικῆς
φροντίδας στήν ἐποχή τῆς ὀλοκληρω-
τικῆς σύγχυσης, πού χαρακτηρίζει τίς
κοινωνίες μας; Τί εἶπε ἡ Ἱεραρχία στούς
ἄμεσους συνεργάτες της, στούς κλη-
ρικούς καί τί διοχέτευσε, γιά ἐνίσχυση
καί γιά καθοδήγηση, στό σύνολο τοῦ
ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος; Ἔδωσε
ἕνα συμπυκνωμένο κείμενο, πού νά
ἀποτελεῖ Συνοδική ἀπόφαση; Εἶπε
κάποιο λόγο, πού νά μείνει ὡς Κανόνας

πίστης καί ὡς ὁδηγός στό ἔρεβος τῆς ἐποχῆς;

Ἐκτός ἂν ὁ διαχωρισμός τῆς Μητρόπολης Νέας Σμύρνης, μέ τό πρόσχημα, ὅτι εἶναι μεγάλη καί δυσδιοίκητη, ἐπειδή ἔχει 37 ἐνορίες, ἐνῶ δέν εἶναι δυσδιοίκητη ἡ Ἀρχιεπισκοπή, πού ἔχει 140 ἐνορίες καί ἡ προώθηση στό ἀρχιερατικό ἀξίωμα κάποιου νεαροῦ, πού ἀπολαμβάνει τή σκανδαλώδη ἀρχιεπισκοπική εὐνοια, ἀποτελοῦν πράξεις σημαντικές Συνοδικῆς λειτουργίας, ἱκανές νά καταξιώσουν τή Συνέλευση τῶν 80 Ἱεραρχῶν καί νά ἀποτιμήσουν ὡς μοναδικῆς ἀξίας τή συμβολή τοῦ προέδρου τῆς.

*

Ὁλόκληρη ἡ Ἱεραρχία, ἡ ὁμήγουρις τῶν 80 Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑποχρεώθηκε ἀπό τόν ἀλαζόνα πρόεδρο νά κινηθεῖ δουλικά στή σκιά τοῦ περιθωρίου. Δέν τῆς παραχωρήθηκε ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου. Καί δέν τῆς κατακυρώθηκε τό αὐτονόητο δικαίωμα κατάθεσης τῶν προσωπικῶν, ἐποχιακῶν προβληματισμῶν. Ἀκόμα καί ἂν οἱ Ἐπίσκοποι -Σύνεδροι ἦταν μαθητές τῶν γυμνασιακῶν τάξεων, θά εἶχαν περισσότερη πρωτοβουλία καί θά μπορούσαν μέ περισσότερη ἄνεση νά διαλεχθοῦν μέ τούς συναδέλφους τούς μέ τούς καθηγητές τούς καί νά διατυπώσουν ἀνεμπόδιστα καί τίς σκληρότερες ἀντιρρήσεις τούς. Ἐκεῖ, ὑποχρεώθηκαν νά ὑποστοῦν τήν ἀκατάσχετη καί ἀνούσια φλυαρία τοῦ προέδρου, νά βαδίσουν στό στενό δρομάκι τῶν δικῶν του προγραμματισμῶν καί νά καταθέσουν, σέ κατάσταση ὁμηρίας, τήν ψῆφο τους, γιά νά ἐπικυρώσουν τίς προαποφασισμένες πρωτοβουλίες του. Ἔτσι, ἡ

Συνέλευσή τῆς Ἱεραρχίας λειτούργησε σάν μιά παλαιομοδίτικη λατέρνα, πού δέν εἶχε μελωδία, μηδέ μήνυμα.

Ἡ Ἱεραρχία, πρέπει νά τό ποῦμε καί, μέ πόνο, νά τό φωνάξουμε: Εἶναι βαρειά ἄρρωστη. Ἀποδιοργανωμένη καί ἐκφυλισμένη. Γι' αὐτό καί συνῆλθε ἐντελῶς τυπικά καί συμβατικά. Ἐργάστηκε, παγιδευμένη. Σκόρπισε στόν οὐρανό τῆς θείας ἀγάπης καί στίς ἐσχατιές τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρεμβολῆς παράφωνες νότες. Καί προκάλεσε τήν ἀπογοήτευση καί τήν ἀγανάκτηση.

Ἡ Σύνοδος αὐτή τῆς Ἱεραρχίας ὑπῆρξε ἕνα μεγάλο μηδενικό, πού ἄπλωσε, σάν νέφος οἰκολογικῆς μόλυνσης, τήν παγερότητα καί τήν ἀπογοήτευση. Καί πρέπει νά ὁμολογηθεῖ, πῶς ἡ παταγώδης ἀποτυχία τῆς ὀφείλεται, σέ πρῶτο πλάνο καί σέ ποσοστό συντριπτικῆς ὑπεροχῆς, στίς ἄστοχες πρωτοβουλίες καί στίς σκοτεινές μεθοδεύσεις τοῦ προέδρου τοῦ Σώματος, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου. Σ' αὐτόν πρέπει νά χρεωθεί ἡ εὐθύνη γιά τόν τραγικό ἐκφυλισμό καί τήν ὀλοκληρωτική ἀπονέυρωση τοῦ Σώματος. Στίς δικές του παρεμβάσεις πρέπει νά ἀποδοθεῖ ἡ ἀποδυνάμωση, ὁ εὐτελισμός καί ἡ περιθωριοποίηση τοῦ Ἀγιοπνευματικοῦ θεσμοῦ, πού, σύμφωνα μέ τόν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησιολογία, συγκροτεῖ τήν «ἐν τόπῳ καί χρόνῳ» συνέχιση καί ἐνεργοποίηση τῆς ἀτμόσφαιρας καί τῶν χαρισμάτων, πού «ἐπλησαν» τήν ὁμήγουρη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων κατά τήν ἱστορική ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ ΚΥΡΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Στις 7 Ὀκτωβρίου, ἡμέρα Κυριακή, ἐγκατέλειψε τὴν παροῦσα, πρόσκαιρη καὶ ἐπίγεια ζωὴ ὁ Γέροντας Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου Ἰωάννης. Σοφός Ἱεράρχης, ὑψηλοῦ πνευματικοῦ ἀναστήματος, μέ ἀκέραιο ἐκκλησιαστικό φρόνημα, μέ ὑποδειγματικό ἀσκητικό τρόπο ζωῆς, μέ ἔνθεο ζῆλο, μέ ἀκαταπόνητη πνευματική διακονία καὶ πάνω ἀπ' ὅλα μέ πλούσια αἰσθήματα ἁδολῆς καὶ ἀνυπόκριτης ἀγάπης.

Ξεκίνησε μέ πολλές στερήσεις ἀπὸ τὸν Ἀμπελώνα τῆς Λάρισας, σπούδασε μέ κόπους καὶ δυσκολίες μεγάλες τὴν ἱερὴ ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας, στοιχήθηκε στή συνέχεια στοὺς φίλους τῆς ἀδελφότητος θεολόγων «Ἡ Ζωή» καὶ κατέληξε ὡς πνευματικός καὶ ἱεροκήρυκας στό ὁμορφο αἰγαιοπελαγίτικο νησί τῆς Σάμου. Ἐκεῖ ἀνέπτυξε πλούσια ἐκκλησιαστική καὶ κοινωνική δράση. Τὰ πνευματικά του παιδιὰ, καὶ εἶναι πολλά, ἐνθυμοῦνται μέ βαθύ σεβασμό καὶ εὐκρινὴ εὐγνωμοσύνη τὸν ἅγιο καὶ σοφὸ Γέροντα καὶ τίς διδασχές του. Ἦταν ἡ περίοδος, πού πραγματικά ἐδέσποζε στό νησί τῆς Σάμου ἡ πνευματική προσωπικότητα τοῦ «πατρός Ἰωάννη». Ἐκεῖ, στό νησί αὐτό, τὸν βρῆκε καὶ ἡ ἐκλογὴ του σὲ Μητροπολίτη Σιδηροκάστρου, κατὰ τὴ χρυσὴ ἐκκλησιαστικὴ περίοδο τῆς ἀρχιεπισκοπείας τοῦ μακαριστοῦ Ἱερωνύμου. Ἡ ἐκλογὴ του αὐτῆ, καὶ μάλιστα πρῶτου σὲ σειρά ὅλη ἐκλεκτῶν Ἱεραρχῶν, τὸν αἰφνιδίασε. Ὁ ἴδιος δὲν τὸ ἐπιθυμοῦσε καί, πολὺ περισσότερο, δὲν τὸ ἐπιδίω-

κε. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι τὴ Συνοδικὴ ἀναγγελία τῆς ἐκλογῆς του τὴ μετέφερε κάποιον ἀπὸ τὰ πνευματικά του παιδιά, ἀφοῦ ἐπιμονὰ τὸν ἀναζήτησε ἐκείνη τὴν ἡμέρα καὶ τελικὰ τὸν ἀνακάλυψε νὰ ἐξομολογεῖ ἕνα τσοπάνο σὲ κάποιον ἀπὸ τὰ ψηλά βουνὰ τοῦ νησιου.. Δέχθηκε μέ βαθύ αἶσθημα εὐθύνης τὸ κέλευσμα ὡς καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ καὶ ἀνέλαβε ἔτσι τὴ διαποιμάνση τῆς ἀκριτικῆς Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου, ὅπου συνέχισε μέ τὸν ἴδιο πάντοτε ζῆλο καὶ αὐταπάρνηση τὴ μεγάλη πνευματικὴ του προσφορά ἀπὸ νέο τώρα μετερίζι. Ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια πού ἀκολούθησαν, τὸ ποίμνιό του καὶ ἰδιαίτερα ὁ ἱκανὸς ἀριθμὸς τῶν εὐλαβῶν κληρικῶν καὶ μοναχῶν τῆς μικρῆς σὲ ἔκταση Μητροπόλεως, γνώρισαν καὶ ἔζησαν τὸ Δεσπότη τους ὡς τὸ στοργικὸ πατέρα, ὡς τὸν καλὸ ποιμένα καὶ ὡς τὸν ἀκαταπόνητο πνευματικὸ τους ποδηγέτη.

Ἀλλὰ καὶ στά γενικότερα θέματα τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἡ συμβολὴ καὶ ἡ συμμετοχὴ τοῦ Δεσπότη ὑπῆρξε σπουδαία καὶ ὑπεύθυνη. Σέ ὅσα σοβαρὰ προβλήματα ἐμφανίζονταν κατὰ καιροὺς στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο, ὁ σοφὸς αὐτὸς Ἱεράρχης διατύπωνε μέ τὴ σύνεση, τὴ σοβαρότητα καὶ τὴν ὑπευθυνότητα, πού τοῦ ἐπέβαλλε ἡ ἀρχιερατικὴ του συνείδηση, ὀρθὸ θεολογικὸ καὶ ἐκκλησιαστικὸ λόγο. Εἶναι γνωστὸ μέ πόση παρρησία καὶ γενναιότητα ἀντιμετώπισε τὸ πελώριο ἐκκλησιαστικὸ πρόβλημα τῆς βίαιης καὶ αὐθαίρετης ἀπομαχρύνσεως τὸ 1974 τῶν δώ-

δεκα «ίερωνυμικών» Μητροπολιτών. Δέν θά ἦταν καθόλου υπερβολή, ἂν ἐπισημαίναμε, ὅτι ἦταν, ἴσως, ὁ μοναδικός Ἱεράρχης, ὁ ὁποῖος μέ θάρρος καί τόλμη στιγμάτιζε, σέ κάθε εὐκαιρία, τή βαρύτατη αὐτῇ ἀδικία καί ἐκτροπή καί χαρακτήριζε ἀντικανονικές καί ἀπαράδεκτες τίς συμπεριφορές τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας καθ' ὅλη τή μακρά πορεία τοῦ προβλήματος στά 27 χρόνια, πού ἀκολούθησαν. Καί μέχρι τό χρόνο, πού τόν βοήθοῦσαν οἱ σωματικές καί πνευματικές του δυνάμεις, ἐμφανῶς καί εὐθαρσῶς, μέ ὅποια ἐκκλησιαστική διοίκηση, ἀδιαφορώντας γιά τό προσωπικό του κόστος, δέν ἔπαυσε οὔτε ἐπί στιγμὴ νά ἐργάζεται γιά τήν ἐπανόρθωση ὅλων αὐτῶν τῶν ἀντικανονικῶν ἀτοπημάτων, πού ἐκδιπλώθηκαν σέ ὅλα τά στάδια τῆς μακρόχρονης πορείας τοῦ ζητήματος. Οἱ προσπάθειές του ὅμως αὐτές ἀπέβησαν ἄκαρπες καί δέν ἀπέδωσαν κανένα θετικό ἀποτέλεσμα, ἄλλοτε γιατί συνάντησαν ἐμπάθειες καί μικρότητες καί ἄλλοτε γιατί προσέκοψαν σέ παράδοξες μεθοδεύσεις καί σκοπιμότητες.

Θά ἀναφερθοῦμε σέ δύο μόνο περιστατικά, τά ὁποῖα ἰδιαίτερα πίκραναν τόν Γέροντα καί ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τόν πίκραναν πολύ. Τά περιστατικά αὐτά, τώρα τά τελευταία χρόνια, ἐνόφει τῶν ἐπιπτώσεων καί τῆς ἐξελίξεως τῶν προβλημάτων τῆς υἱείας του, τά ἐπαναλάμβανε συχνά ὁ Δεσπότης στίς κατ' ἰδίαν συζητήσεις του.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ: Ὁ ἅγιος Σιδηροκάστρου οὐδέποτε ἀνεγνώρισε τά διαβόητα «ἐπιτίμια ἀκοινωνησίας» καί οὐδέποτε διέκοψε τήν κοινωνία μέ τούς τρεῖς «ἐπιτιμηθέντες» Ἱεράρχες. Καί πάντοτε προέβαλλε μέ σθένος καί παρρησία, πρὸς κάθε κατεύθυνση, τήν ἀντικανονικότητα καί τό παράνομο τῆς ἐπιβολῆς τους. Τό αἶτημα γιά ἄμεση ἄρση τῶν παράδοξων καί σκόπιμων αὐτῶν «ἐπιτιμίων» τό διατύπωσε ἐπισήμως καί σέ Συνοδικές συνεδρίες, ἀλλά πάντοτε συνάντησε ἄρνηση. Ἐκεῖνο ὅμως,

πού ἐλύπησε πολύ τό Δεσπότη, δέν ἦταν μόνο ὅτι οἱ ἀντιρρήσεις, πού προβάλλονταν «ἐν Συνόδῳ», δέν εἶχαν κανένα κανονικό καί νόμιμο ἔρεισμα, ἀλλά ἰδιαίτερα τόν στενοχώρησε τό γεγονός, ὅτι καί ὀρισμένοι Ἀρχιερεῖς, παρὰ τίς προηγηθεῖσες θετικές ὑποσχέσεις τους, τελικά ἀντιπρότειναν λύσεις κωλυσιεργίας, ὑπείκοντες προφανῶς σέ ἄνωθεν ὑπαγορεύσεις.

ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Ὁ ἅγιος Σιδηροκάστρου ἦταν ἀντίθετος μέ τό «μεταθετόν» τῶν Ἀρχιερέων. Ὅμως «κατ' ἄκραν οἰκονομίαν» καί «φιλαδέλφως» δέχθηκε νά δώσει θετική φήφο σέ μία καί μόνη μετάθεση Ἀρχιερέως ἀκριτικῆς Μητροπόλεως, ὁ ὁποῖος συνόδευσε τήν παράκλησή του στόν Γέροντα μέ τήν ἐπίκληση σοβαρότατου προβλήματος υἱείας καί τῆς συνεπείᾳ τούτου ἀνάγκης μετακινήσεώς του κοντά στήν Πρωτεύουσα, γιά νά ἔχει μείζοντα ἱατρική παρακολούθηση. Καί ἐνῶ ὁ ὑπό μετάθεση Μητροπολίτης ὑπέσχετο στό Σεβ. Ἰωάννη ὅτι θά ὑποστήριζε τίς γνωστές θέσεις του στό ἐκκλησιαστικό ζήτημα, τελικά συγκαταλέχθηκε μεταξύ τῶν πολέμιων τῶν διωκόμενων Μητροπολιτῶν, προδίδοντας τήν προεκλογική ὑπόσχεσή του.

Ἀλλά ὁ ἅγιος αὐτός Ἐπίσκοπος δοκίμασε τά τελευταία χρόνια καί μιᾶ ἄλλη πικρία ἀπό τή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας. Κατά τήν κοίμησή, τόν Ἰούλιο τοῦ 1996, τοῦ πολύπαθου καί μάρτυρα Μητροπολίτη Λαρίσης Θεολόγου, ὁ σεβ. Σιδηροκάστρου ἔσυρε τά γεροντικά καί ἀσθενικά του βήματα, γιά νά καταθέσει τόν ἀδελφικό ἀσπασμό καί τό δάκρυ τῆς ἀγάπης του στόν ἀγαθό Ἐπίσκοπο Θεολόγο. Προέστη μάλιστα καί τῆς ἐξόδιας ἀκολουθίας. Ἐκεῖ, καί οἱ φέροντες τά «ἐπιτίμια ἀκοινωνησίας» Μητροπολίτες Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνος καί Ἀττικῆς Νικόδημος, γιά νά συμπροσευχηθοῦν καί νά ἀποχαιρετίσουν καί αὐτοί τό συνεξόριστο καί ὁμοιοπαθῆ ἀδελφό καί συλλειτουργό τους. Γιά τή συμμετοχή

αυτή του Δεσπότη στην εξόδιο ακολουθία μέ τη σύμπραξη των «ἀκοινωνήτων»! Ἐκκλησιολογία καὶ χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ «ἐπιχώριου» Μητροπολίτη, δηλαδή τοῦ ἀντικανονικοῦ (εὐρισκομένου προφανῶς κάπου στή Σαλαμίνα καὶ μὴ ἐμφανισθέντος), ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία μέ πρωτόγνωρη ταχύτητα ἄσκησε διώξη καὶ ὁ ἅγιος Σιδηροκάστρου κλήθηκε σέ ἀπολογία μέ τὴν κατηγορία τῆς καταφρονήσεως ἀποφάσεων τῆς Ἱεραρχίας κ. α. Ἀπὸ ὅσα ξέρουμε, ἡ ἐνέργεια αὐτὴ τῆς διώξεως ἐνόχλησε καὶ τὸν νῦν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο (τότε Μητροπολίτη Δημητριάδος). Ὅμως σέ κάποιο σημεῖο διακόπηκαν οἱ ἀνακρίσεις καὶ δὲ συνεχίστηκε ἡ διαδικασία. Θέλουμε νά πιστεύουμε ὅτι αὐτὴ ἡ κατάληξη ἦταν λύση ἀνάγκης καὶ ὄχι προϊόν ἀγαθῆς βουλήσεως. Καὶ τοῦτο γιατί στήν πορεία τῆς ἐκκλησιαστικῆς δίκης θά ἐτίθετο ἐπὶ τάπητος καὶ τὸ θέμα τῆς κανονικότητος τῶν «ἐπιτιμίων» καὶ τὸ θέμα τῆς νόμιμης ἐπιβολῆς τους. Καὶ ἐκεῖ ἀσφαλῶς θά ἀποδεικνύονταν ὅτι οὔτε Ἱερός Κανόνας προβλέπει τέτοια «ἐπιτίμια» καὶ μάλιστα μέ τὸ περιεχόμενο, πού προσέδωσε σ'αὐτὰ ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε εἶχε τηρηθεῖ γιὰ τὴν ἐπιβολή τους ἡ νόμιμη διαδικασία, ἀφοῦ οὐδέποτε εἶχαν ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία μέ τὴν αὐξημένη πλειοψηφία τῶν 2/3 «τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ» τῶν μελῶν της καὶ ὄχι μόνο τῶν παρόντων (ἄρθρ. 6 παρ. 3 ΚΧ ΕΕ).

Ὁ σοφὸς Ἱεράρχης, ὁ Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου Ἰωάννης, ἐγκατέλειψε τὰ ἐγκόσμια καὶ ἤδη εὐρίσκεται στὰ σκηνώματα τοῦ Οὐρανοῦ. Εἶχαμε τὴν τιμὴ καὶ τὴν χαρὰ, ἀλλὰ καὶ τὸ μεγάλο προνόμιο, νά σταθοῦμε κοντὰ στὸ Γέροντα στοὺς ἀγῶνες του γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Ἡ ἀγία ψυχὴ του, ἀπαλλαγμένη τώρα ἀπὸ τίς πικρίες καὶ ἀπὸ τίς μικρότητες τοῦ κόσμου τούτου περίπταται στὸ θρόνο τοῦ Δικαίου Κριτοῦ. Ἐμεῖς προστρέχουμε καὶ πάλι κοντὰ του. Τούτη ὅμως τὴν φορὰ, γιὰ νά τὸν παρακαλέσουμε νά ἔχουμε τὴ μεσιτεία καὶ τὴν πρεσβεία του στὸν Ἅγιο Θεό. Γιατί «πολλὰ ἰσχύει δέησις ἀγαθοῦ Ἐπισκόπου πρὸς εὐμένειαν Δεσπότην».

Καὶ κλείνουμε μέ τούτη τὴν ἐπισήμανση. Ὅταν ἀναφερόμαστε σέ μεγάλες πνευματικὲς φυσιογνωμίες, πού ἔφυγαν ἀπὸ κοντὰ μας, δὲ θά πρέπει νά περιορίζουμε τὸν ἐπικήδειο λόγο μας σέ ὕμνους μόνο καὶ ἐγκώμια, ἀλλὰ θά πρέπει παράλληλα νά παρουσιάζουμε καὶ τίς πικρίες, πού οἱ προσωπικότητες αὐτὲς δοκίμασαν κατὰ τὴν ἐπίγεια ζωὴ τους. Αὐτὲς τίς παραμέτρους προσπαθήσαμε νά καλύψουμε μέ τὸν ταπεινὸ μας λόγο, μετέχοντες στὸ μνημόσυνο τοῦ ἁγίου Μητροπολίτη Σιδηροκάστρου κυροῦ Ἰωάννου.

Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του.

Γ. Ι.

Παπα-Γιάννη

Ἔμαθες τὸ νέο ἀνέκδοτο; Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ 1962 μέ μοντέρνο διαβατήριο.

**Φιλικὰ
Παπα-Γιώργης**

Κριτική τῆς κριτικῆς

Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ἔχει γίνει ἀντικείμενο γελοιογραφιῶν, ἐπιθεωρήσεων, κωμικῶν σειρῶν καὶ ποικίλων ἀνεκδότων, μάλιστα κατὰ κόρον.

Ὁ ἴδιος ὁ κ. Χριστόδουλος καὶ οἱ ἐπιτελεῖς του, ὅπως εἶναι φυσικό, ἔχουν ἀποδοκιμάσει ὅλα αὐτά τὰ κατασκευάσματα, ὡς ἐμπεριέχοντα ἔλλειψη σεβασμοῦ στό πρόσωπο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Εἶναι πρόδηλο, ὅτι θά ἤθελα κι ἐγώ νά προσθέσω τή δική μου ἀποδοκιμασία, ὅχι ὅμως γιά τόν ἴδιο λόγο. Θεωρῶ ὅτι τό σεβασμό στό πρόσωπό μας τόν κερδίζουμε ἢ τόν χάνουμε μόνοι μας. Κανένας δέν μᾶς τόν χαρίζει. Ἄλλο τώρα ὅτι αὐτές οἱ ἀηδίες δέν εἶναι χιούμορ.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ οἱ ἐντολοδόχοι του πολλές φορές ἔχουν διαβεβαιώσει τόν κόσμο ὅτι ὁποιαδήποτε καλόπιστη κριτική εἶναι εὐπρόσδεκτη, ὅχι ὅμως αὐτές οἱ ἀθλιότητες. Τί ἀκριβῶς σημαίνει αὐτό; Ἄς τό δοῦμε στήν πρόσφατη Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, πού ἔγινε τόν Ὀκτώβριο. Ἀντιγράφω: («Ἐλευθεροτυπία» 10 Ὀκτωβρ. 2001). «Τήν πρώτη μέρα τῶν συνεδριάσεων ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, γιά περισσότερο ἀπό δύο ὥρες, διάβαζε ἕνα λόγο, ὅπου μέ κεντρικό θέμα τίς ταυτότητες, ἐπιτέθηκε κατὰ πάντων. Κατά τῶν Ἱεραρχῶν, πού διαφώνησαν, εἶπε ὅτι ἀποτελοῦν θλιβερό φαινόμενο παρακμῆς, πού ὑπάρχει στό ἐσωτερικό τῆς Ἐκκλησίας».

Ἄν λοιπόν δέν θεωρήσουμε καλόπιστη τήν κριτική τῶν ἄλλων Ἱεραρχῶν, πού ἀσκεῖται μέ παρρησία, εἴτε ἐνώπιον τοῦ σώματος σέ κοινή σύναξη ἢ ἀκόμα καί ἐκτός τοῦ συνεδριακοῦ χώρου, πού ἄλλοῦ ὑπάρχει ἐλπίς νά τή βροῦμε;

Θυμᾶμαι ἕνα γνήσιο κομμουνιστή, πού ἔλεγε πρὶν ἀπό χρόνια: «Καθένας εἶναι ἐλεύθερος νά σκέπτεται, ἐκτός ἀπό κεῖνον, πού σκέπτεται διαφορετικά ἀπό μᾶς».

Ὁ Ρεπόρτερ

Ο περιούσιος λαός

Πρόσφατα, εν ενεργεία πολιτικός ανέσυρε μία παλαιά ρήση του Έλευθ. Βενιζέλου: «*Νά αντικρύζωμεν τά πράγματα ως έχουν... Νά τό πάρωμεν απόφασιν, ὅτι δέν ὑπάρχει, δέν ὑπῆρξε ποτέ "Θεός τῆς Ἑλλάδος". Ένας εἶναι ὁ θεός δι' ὅλα τά ἔθνη*» («Εξπρές» 25-8-01). Ο μεγάλος πολιτικός, ἤθελε νά περάσει ἕνα ρεαλιστικό πολιτικό μήνυμα σέ σχέση μέ τή διεθνή θέση τῆς Ἑλλάδος. Χωρίς νά τό θέλει, ὅμως, ἔθιξε ἕνα ἐκκλησιολογικό πρόβλημα, πού ταλαιπωρεῖ ὅλες τίς τοπικές Ἐκκλησίες, ἐκεῖνο τοῦ ἐθνικισμοῦ.

Οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν ἐκ Θεοῦ τήν ὑπόσχεση «*ἔσομαι ὑμῶν Θεός καί ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι λαός*» (Λευιτ. κστ' 12). Ὅμως, τό πρόνομο αὐτό δέν ἀποτελοῦσε μεροληπτική εὐνοια τοῦ Θεοῦ. Ἦταν στό σχέδιό Του γιά τήν ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ Λόγου καί τήν ἴδρυση τῆς Ἐκκλησίας Του, τῆς σωστικῆς Κιβωτοῦ τοῦ κόσμου. Μέσα ἀπό αὐτόν τόν λαό, ὁ Θεός «*προέγνω καί πρόωρισε*» (Ρωμ. η' 29) τά λίγα πρόσωπα, πού ἀποδέχθηκαν τήν κλήση νά συνεργήσουν, ὡς ἄνθρωποι, στό μεγάλο μυστήριο. Τούς Πατριάρχες, τούς Προφῆτες, τούς «Δικαίους», κατ' ἐξοχή τήν ὑπεραγία Θεοτόκο Μαρία, τούς Ἀποστόλους, τούς πρώτους κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου. Χάριν αὐτῶν, μολοντί ἀπορρίφθηκαν καί διώχθηκαν ἀπό τούς ὁμοεθνεῖς τους, ἔδωσε ὁ Θεός τίς ὑποσχέσεις Του στόν παλαιό Ἰσραήλ. Αὐτοί καί ὅσοι τούς ἀκολουθοῦν, ἀπό ὁποιοδήποτε λαό καί ἄν προέρχονται, ἀποτελοῦν τελικά «τόν Περιούσιο Λαό», τή διαχρονική Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

Ὅμως, ὁ «σκληροτράχηλος λαός» ἐξέλαβε τή θεία προαγγελία «*ἐνευλογηθῇσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τά ἔθνη τῆς γῆς*» (Γεν. κβ' 18) ὡς ἐθνική ὑπεροχή. Ἔτσι, ὅταν ἦλθε ὁ Κύριος, Ἰουδαῖος τήν

καταγωγή, κατά τό ἀνθρώπινο, ἀπορρίφθηκε ἀπό τό ἔθνος Του. Ἡ δῆλωσή Του ὅτι «*ἡ βασιλεία ἡ ἐμή οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου*» (Ἰωάν. ιη' 36) καί ὁ Σταυρός Του ἦταν σκάνδαλα γιά ἕνα πρόσωπο, πού, κατά τίς ἰουδαϊκές προσδοκίες, θά ἦταν «ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τόν Ἰσραήλ» (Λουκ. κδ' 21). Κρίθηκε μάλιστα ἐπικίνδυνος γιά τήν ἀσφάλεια τῆς χώρας (βλ. Ἰωάν. ια' 48)! Ἡ ἀπορριψη αὐτή σήμανε τήν πτώση τοῦ παλαιοῦ Ἰσραήλ.

Ὅμως, καί στό ἔθνος μας ὑπάρχουν σημάδια πτώσεως. Οἱ Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι περιχαράκωνουμε τό θέλημα τοῦ Θεοῦ στά πλαίσια τῶν ἐθνικῶν μας προτεραιοτήτων. Ἰσχυρίζομαστε ὅτι Ἑλλάδα καί Ὁρθοδοξία εἶναι ἕνα καί τό αὐτό. Θέλουμε νά βλέπουμε τήν Ἐκκλησία μέσα ἀπό τό πρῖσμα τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητας. Ἀποκλειστική θεραπαινίδα τοῦ ἔθνους. Παράδειγμα πρόσφατο κήρυγμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου «*στήν Ἑλλάδα ἡ παράδοσή μας... θέλει τοὺς κληρικούς μας ὄχι μόνο πνευματικούς ταγούς καί ποιμένες τοῦ λαοῦ, ἀλλά καί ἐπικεφαλῆς τῶν ἐθνικῶν διεκδικήσεων καί συμφερόντων*» («Ἐλευθεροτυπία» 15-10-2001)!

Εἶναι ἀλήθεια, τό ἔθνος μας ὡς Βυζάντιο μεγαλούργησε, ἐπέζησε τῆς τουρκικῆς σκλαβιάς καί ἀναγεννήθηκε τό 1821 κρατώντας γιά σημαία τό Σταυρό. Πολλοί ἀπό τούς μεγάλους Πατέρες, εἶχαν ἑλληνική συνείδηση καί παιδεία. Θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι ὁ Θεός στήριξε τό ἔθνος μας, ὅπως καί τόν παλαιό Ἰσραήλ, χάριν τῆς Ἐκκλησίας Του. Ὅμως, καί ἄλλοι λαοί ἔχουν νά ἐπιδείξουν τεκμήρια θείας προστασίας καί θυσιῶν γιά τήν οἰκοδόμησιν τῆς Ἐκκλησίας. Στά συναξάρια τῶν ἀποστολικῶν χρόνων συναντᾶμε πληθός Περσῶν ἁγίων Μαρτύρων. Στή βόρεια Ἀφρική (Καρχηδόνα) ἡ Ἐκκλησία τῶν

πρώτων αιώνων είχε τέτοια άκμή, ώστε αποφάσεις των εκεί τοπικών πνευματικόνων Συνόδων καθιερώθηκαν αργότερα ως Ίεροί Κανόνες όλης της Έκκλησίας. Οί Ίρλανδοί ονομάζουν τή χώρα τους «γῆ αγίων καί ἡρώων», από τό γεγονός, ότι κατά τόν 5ο καί 6ο αἰώνα μ. Χ. ἄνθισε τόσο ὁ λόγιος μοναχισμός σ' αὐτήν, πού ὄχι μόνο τήν κατέταξε στή χορεία των πολιτισμένων ἔθνων, ἀλλά συνέβαλε πολύ καί στόν ἐκχριστιανισμό τῆς Εὐρώπης μέ πλήθος ἱεραποστόλων. Τί νά ἀναφέρουμε ἀπό τό χῶρο τῆς Ὁρθοδοξίας; Ποιό Ὁρθόδοξο ἔθνος δέν πλούτισε τήν Ἐκκλησία μέ πολύτιμες ἐμπειρίες προσευχῆς καί μαρτυρίου; Ποιό δέν διατηρεῖ μνημες θείας προστασίας σέ καιρούς χαλεπούς; Στή Ρωσία π.χ. ὑπάρχει ἑορτή τῆς Παναγίας στίς 23 Ἰουνίου. Πρόκειται γιά ἀνάμνηση θαυματουργικῆς ἐπεμβάσεως τῆς Θεοτόκου γιά τή σωτηρία τῆς Μόσχας ἀπό πολυάριθμα Ταταρικά στρατεύματα, πού τήν πολιορκοῦσαν ἀσφυκτικά. Ὁ Θεός δέν μεροληπτεῖ. Οἱ βουλές Του, ὅμως, εἶναι ἀνεξιχνίαστες γιά τόν παρατηρητή τῆς τρέχουσας πραγματικότητας. Προωθεῖ, μέσα ἀπό τήν περιπέτεια τῆς ἱστορίας, τό σχέδιό Του γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, χωρίς νά καταργεῖ οὔτε τῶν προσώπων τήν ἐλευθερία, οὔτε τῶν λαῶν τή συλλογική εὐθύνη. Ἡ Ἀγία Γραφή μᾶς δίνει πολλά παραδείγματα.

Ὁδηγώντας ὁ Θεός τόν Ἰσραήλ ἀπό τή δουλεία τῆς Αἰγύπτου στή «γῆ τῆς ἐπαγγελίας», μέσα ἀπό μιά μακριά πορεία θαυμάτων καί παιδαγωγίας, τοῦ κατέστησε σαφές «οὐχί διὰ τήν δικαιοσύνην, οὐδέ διὰ τήν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομήσαι τήν γῆν αὐτῶν (τῶν Χαναναίων), ἀλλά διὰ τήν ἀσέβειαν τῶν ἔθνων τούτων Κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτούς ἀπό προσώπου σου καί ἵνα στήσῃ τήν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ὥμοσε Κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τῷ Ἀβραάμ καί τῷ Ἰσαάκ καί τῷ Ἰακώβ» (Δευτ. θ' 4-5). Δύο λόγους, λοιπόν, προβάλλει «ἀπολογούμε-

νος» ὁ Θεός γιά τήν εὐνοιά Του στόν Ἰσραήλ. Ὁ πρῶτος πρόσκαιρος: ἡ παραδειγματική τιμωρία πρὸς σωφρονισμό του ἀποστάτη κόσμου, τυπικό παράδειγμα τοῦ ὁποίου ἦταν οἱ Χαναναῖοι. Ὑποκόμισαν καί σαρκολάτρες μέ προκάλυμμα τήν εὐσέβεια, θυσίαζαν παιδιά στό πυρακτωμένο ἄγαλμα τοῦ Μολόχ καί καταπίεζαν τοὺς ἀδύνατους. «Χαναάν ἐν χειρὶ αὐτοῦ ζυγὸς ἀδικίας, καταδυναστεύειν ἠγάπησε» (Ὡσηέ 18'8). Ὁ δεύτερος λόγος αἰώνιος, ἡ «δέσμευση» τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς πατριάρχες τοῦ Ἰσραήλ γιά τό μυστήριό τῆς σαρκόσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου.

Αἰῶνες ἀργότερα οἱ Ἑβραῖοι ἔχτισαν, κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ, ναό, τόν μοναδικό πάνω στή γῆ, γιά τή λατρεία Του. Τά γύρω ἔθνη εἶχαν πολυάριθμους περικαλλεῖς ναοὺς γιά τή λατρεία τῶν εἰδώλων καί ζοῦσαν ἐκλυτὴ ζωή. Ὁ πειρασμός γιά τοὺς Ἑβραίους μεγάλος. Ἡ μνήμη τοῦ Θεοῦ τῶν Πατέρων τους καί ἡ τήρηση τοῦ Νόμου ξεθώριαζαν. Ἡ εἰδωλολατρεία τοὺς σαγήνευε. Τότε ἦλθε ἡ καταστροφή. Οἱ Βαβυλώνιοι σαρώνοντας τή μιά χώρα μετὰ τήν ἄλλη, κατέλαβαν τήν Παλαιστίνη, λεηλάτησαν τήν Ἱερουσαλήμ καί κατέστρεψαν τόν ναό τοῦ Θεοῦ. Ὁ λαός τοῦ Ἰσραήλ ὁδηγήθηκε αἰχμάλωτος. Ὁ προφήτης Ἱερεμίας, πού ζοῦσε στίς τραγικές ἐκεῖνες στιγμές «ἐνετείλατο τοῖς μεταγενομένοις (σ' αὐτοὺς, πού σύρονταν αἰχμάλωτοι)..., δούς αὐτοῖς τόν νόμον, ἵνα μὴ ἐπιλάθωνται τῶν προσταγμάτων τοῦ Κυρίου καί ἵνα μὴ ἀποπλανηθῶσι ταῖς διανοίαις βλέποντες ἀγάλματα χρυσᾶ καί ἀργυρᾶ καί τόν περί αὐτά κόσμον» (Β' Μακ. 6'2). Ὁ Κύριος τῶν Δυνάμεων καί Δημιουργός τοῦ παντός, δέν διέθετε οὔτε ἓνα ναό στήν «κατεῖδωλον» οἰκουμένη γιά τή λατρεία Του... Ὁ «περιούσιος λαός», ὁ «ἡγαπημένος», περνώντας μέσα ἀπό τό καμίνι τῆς αἰχμαλωσίας, ἔπρεπε νά μὴ θαρπῶθεῖ ἀπὸ τήν ἐπιβλητικὴ ἀπάτη τῶν εἰδώλων τῆς κοσμοκράτειρας Βαβυλώνας. Ἀποβάλλοντας κάθε ξένο στοι-

ΨΙΟΥΡΟΙ

Ἀλάθτος δείκτης.

Τὴν Κυριακή 21 Ὀκτωβρίου ὁ κ. Χριστόδουλος γιόρταζε. Καί τὴ γιορτὴ τοῦ τὴν προετοίμασε καί τὴν ὀργάνωσε, ὥστε νὰ παρουσιαστῇ ὄγκος καί νὰ ἐντυπωσιαστῇ ἡ «ἄθην ἰντελιγκέντσια», πού ἐννοεῖ νὰ τοῦ κάνει πόλεμο(!). Κάλεσε ἀρχιερεῖς νὰ μετάσχουν στὴ Θεία Λειτουργία καὶ νὰ λαμπρύνουν μέ τὴν παρουσία τους καί μέ τίς ἀστραφτερές ἀρχιερατικές στολές τους. τὴν πανήγυρη. Ἐστεῖλε ἐγκύκλιο σέ ὅλους τοὺς ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, 140 τόν ἀριθμό, καί ἀνακοίνωσε τὸ γεγονός, προκαλώντας μέ πλάνγια πίεση ἢ καί παρακαλώντας τοὺς ὑπεύθυνους ἱερεῖς καί τὰ ἐκκλησιαστικά συμβούλια, νὰ γεμίσουν τὸ ναό. Ἐνημέρωσε, μέ εἰδικὰ δελτία πληροφόρησης καί τίς ἐφημερίδες. Κάλεσε, μέ τοὺς μηχανισμοὺς διοίκησης καί ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀργανισμῶν, Ἀρχιεπισκοπῆς, Συνόδου, Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἱερῶν Μονῶν κλπ. Καί πίστεψε, ὅτι, μέ τὸ συναγερμὸ αὐτό, ὅχι μόνον ὁ Μητροπολιτικὸς Ναός, ἀλλὰ καί ὁλόκληρη ἡ Πλατεία θά στένανε ἀπὸ τὸν κόσμο.

Καί, τελικά, τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ἀποκαρδιωτικό. Σέ μέρα Κυριακή, πού ὁ Ναός ἔχει καί τὸ συνηθισμένο ἐκκλησίασμά του, ὁ μισὸς κῶρος ἦταν κατειλημμένος ἀπὸ τοὺς θρόνους τῶν Ἀρχιερέων καί ὁ ἄλλος μισὸς παρουσίαζε κενά.

Μετά ἀπὸ τόση προσπάθεια καί ἀπὸ τόση πίεση στίς τάξεις τῶν ἐξαρτημένων ἀπὸ τὴν ἀρχιεπισκοπικὴ εὐνοία, ὁ ἀριθμὸς ἐκείνων, πού προσῆλθαν, μόλις ξεπέρασε τὸ συνηθισμένο Κυριακάτικο ἐκκλησίασμα.

χεῖο ἔπρεπε νὰ προσηλωθεῖ στὴν ἀποστολή του: τὴν προετοιμασία γιὰ τὴ φανέρωση τοῦ Προσώπου τοῦ Χριστοῦ.

Μήπως ἡ φανέρωση τοῦ θείου Προσώπου δέν εἶναι ἡ διαχρονικὴ καί παγκόσμια ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας; Μήπως, χάριν αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς, δέν βρίσκεται ὁ «πε-

Αὐτὴ ἡ ἰσχνὴ συμμετοχὴ ὑπῆρξε μιά γνήσια καί πειστικὴ δημοσκόπηση. Τό μάθημα τὸ πῆρε ὁ κ. Χριστόδουλος. Ἀραγε τὸ μελέτησε προσεκτικά;

Ἡ διαπλοκή.

Στὴ δημοσιότητα, ἀλλὰ στὰ ψιλὰ, πέρασε καί μιά ἄλλη εἴδηση. Τὴν παραμονὴ τῆς γιορτῆς του, Σάββατο βράδυ, ὁ κ. Χριστόδουλος δείπνησε μαζί μέ τὸν Ὑπουργὸ Παιδείας καί Θρησκευμάτων κ. Εὐθυμίου στό σπίτι τοῦ κ. Ψυχάρη.

Μὴν πεῖτε, πὼς αὐτὸ δέν εἶναι διαπλοκή. Εἶναι καί διαπλοκή καί ἐμπλοκή καί ὑποπτη περιπλοκή.

Στὰ παράθυρα τῶν τηλεοράσεων ὁ κ. Χριστόδουλος φωνάζει, ἦ, μᾶλλον ὠρύεται ἐναντίον τῆς ποικίλης διαπλοκῆς, τῶν ἄλλων. Ὅμως, ὁ ἴδιος βρίσκεται καί συνευφραίνεται μέ τοὺς παράγοντες τῆς ἄθης διαπλοκῆς.

Αὐτὸ δέν εἶναι ὑποκρισία; Καί μάλιστα ἀναιδέστατη;

Καί δεύτερο δεῖγμα.

Ὑπάρχει καί δεύτερο δεῖγμα, πού ἔφτασε στὴ δημοσιότητα.

Ἱεράρχης, μέλος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, βρέθηκε στὴ δυσάρεστη θέση νὰ γράφει ἐπιστολὴ στὸν κ. Χριστόδουλο καί νὰ τοῦ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχή, ὅτι αὐτὴ ἡ ἀλλοπρόσαλλη πολιτικὴ τοῦ ἀφήνει ἀκάλυπτη τὴν Ἱεραρχία ὁλόκληρη καί ἐκθέτει τὴν ἐλληνικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

«Διερωτῶμαι, Μακαριώτατε (γράφει), τί εἶδους σχέσεις εἶναι αὐτές οἱ δικές σας μέ τὴν Κυβέρνηση; Ὅταν ἀναλογίζομαι ἐκεῖνες τίς πολεμικές σας θέσεις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως στίς ἀγορεύσεις σας στὴ Σύνοδο καί βλέπω μετὰ τίς περιέργες συμπεριφορές στὰ ταξίδια σας καί τίς

ριούσιος λαός» τοῦ Θεοῦ σέ διαρκὴ κατάσταση αἰχμαλωσίας μέσα στὸν κόσμο; Πόσο ἀπέχουν ἀπὸ τὴν ἱερὴ αὐτὴ Ἐκκλησιαστικὴ Παράδοση οἱ κραυγές πατριωτικοῦ μεγαλοϊδεατισμοῦ, πού ἐκτοξεύουν οἱ ἄμβωνες!...

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

ἀνεξήγητες περιποιήσεις, ἀβροφροσύνες καί συμπεριφορές, αἰσθάνομαι, ὅτι παρακολουθῶ θέατρο παραλόγου, ὅτι ζῶ σέ σχιζοφρενική ἀτμόσφαιρα».

Καί ὁ κ. Χριστόδουλος, δίκως κἄν νά προβληματιστεῖ, μέ ἱταμότητα καί προκλητικότητα, ἀπάντησε:

«...Δέν ἔχει λοιπόν νόημα νά στηλιτεύετε τὰς ἀνέσεις, πού τυχόν μᾶς προσφέρονται εὐγενῶς ἀπό τό Ἑλληνικόν κράτος, ὡς λ.χ. τήν παραχώρησιν τοῦ ἐπισήμου ἀεροπλάνου, ὡς τάχα ἀνακολουθίαν μου. Τό ἐζητήσαμεν καί μᾶς τό παρέχωρησαν ὡς εἶχον ὑποχρέωσιν, ἐφ' ὅσον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶναι θεσμικός παράγων τοῦ κράτους. Ἡ Ἐκκλησία οὔτε συναλλάσσεται, οὔτε ἀντιφάσκει. Σᾶς πληροφορῶ ἐπίσης ὅτι τό συγκεκριμένον ἀεροπλάνον ἐκρίθη ὡς ἀσφαλές, στερον γιά τήν μεταφοράν μας ἐν ὧσιν καί τῶν εἰδικῶν κινδύνων τῆς περιοχῆς».

Δέν γνωρίζουμε, ἂν θά βρεθεῖ Ὁρθόδοξος Ἑλληνας, πού θά συμβιβάσει στή συνείδησίν του τόν ἀνένδοτο ἀγώνα μέ τήν αἴτηση παραχώρησης τοῦ πρωθυπουργικοῦ ἀεροπλάνου γιά τὰ ἀρχιεπισκοπικά ταξίδια. Ὁ κ. Χριστόδουλος, πάντως, συμβιβάζει τὰ ἀσυμβίβαστα.

Καί τρίτο δεῖγμα.

Ἀτυχῶς, ἀτυχέστατα, μέσα ἀπό τήν ἴδια ἀλληλογραφία, τοῦ Συνοδικοῦ Μητροπολίτη μέ τόν κ. Χριστόδουλο προβάλλει καί ἄλλο διαμάντι διαπλοκῆς.

Ὁ κ. Χριστόδουλος, κατά τήν ἐπίσημην ἐπισκεψή του στήν ταλαιπωρημένη καί καθημαγμένη Ἐκκλησία τῆς Σερβίας συνοδεύτηκε ἀπό ἕνα τάγμα 40 δημοσιογράφων. Ὅλοι αὐτοί κλήθηκαν νά μετάσχουν στήν ἀπόλαυση καί τήν εὐωχία τοῦ ταξιδιοῦ, ἐνῶ τὰ ἔξοδα κλήθηκε νά τὰ πληρώσει τό «ἄθεο»(!!) ἑλληνικό κράτος.

Ὁ Συνοδικός Μητροπολίτης σημειώνει στήν ἐπιστολή του: «Ἐξ ἄλλου, ἀπ' ὅτι καί σεῖς θά ἔχετε διαπιστώσει, στό κῶρο μας πολλοί εἶναι ἐκεῖνοι, πού συνωθοῦνται γιά νά ἔχουν μαζί σας ἕνα ταξίδι μέ τό πρωθυπουργικό ἀεροπλάνο, διαμονή σέ σουίτες, μέ συνοδεία σαράντα δημοσιογράφων καί μάλιστα ὅλα αὐτά μέ ἔξοδα τοῦ «ἄθεου κράτους» καί μιᾶς Κυβέρνησης πού,

κατά σᾶς, ἀγωνίζεται νά ἀποχριστιανοποιήσει τήν Ἑλλάδα καί θέτει τήν Ἐκκλησία ἐν διωγμῷ».

Στήν παρατήρηση αὐτή, ἔξαλλος ὁ, κατά τὰ ἄλλα, Μακαριώτατος, ἀπαντάει: «Ἐάν ὁ ἀριθμός τῶν δημοσιογράφων πού μέ συνοδεύει συνήθως εἰς τὰ ταξίδιά μου γιά λόγους ἐνημέρωσης τῆς κοινῆς γνώμης σᾶς ἐνοκλεῖ, μπορεῖτε νά μοῦ εἰσηγηθεῖτε τήν περικοπὴν τοῦ ἀριθμοῦ των. Θά συμφωνήσω μαζί σας ὅτι ἡ σωστή ἐνημέρωσις δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τό πλῆθος τῶν ἀκολουθούντων δημοσιογράφων. Προλαμβάνομεν ὅμως παράπονα καί δυσαρρεσκείας ἐκείνων, πού θά ἀποκλεισθοῦν. Ὡστόσο ἐπισημαίνω ὅτι αὐτήν ἀκριβῶς τήν ὁρθήν ἐνημέρωσιν, ὑπέρ τῆς ὁποίας κόπτεσθε, δέν μοῦ τήν ἐζητήσατε πρὶν συντάξετε τήν ἐπιστολήν σας. Θά συμφωνήσω ἐπίσης μαζί σας καί εἰς τό ὅτι ἡ σύγκυση κατεδαφίζει. Καί καλόν θά ᾔτο νά τήν ἀποφεύγωμεν. Δέν χρειάζεται ὅμως γι' αὐτό τό λόγο νά μοῦ κραυγάζετε μέ ὅλην σας τήν δύναμιν, θά ἤρκει μία πρότασίς σας εἰς τὰ ἀρμόδια συνοδικὰ ὄργανα ἢ καί εἰς ἐμέ προσωπικῶς».

Πολλά τὰ ἐρωτηματικά, πού προκύπτουν ἀπό αὐτή τήν ἀπάντησιν. Τό ἐνδιαφέρον νά παρουσιαστοῦν ὅλες οἱ λεπτομέρειες τοῦ ταξιδιοῦ. Τό πλῆθος τῶν δημοσιογράφων. Ἡ προσπάθεια νά μή δυσαρρεσθῇ κανένας. Ἡ ἀπαίτηση κάθε ἀντίδραση νά ὑποβάλλεται μυστικά καί νά μή φτάνει σέ δημόσια προβολή καί δημόσιο διάλογο. Καί ἄλλα πολλά.

Ὅλα αὐτά δέν μαρτυροῦν ἐντατικοποίηση τῆς διαπλοκῆς;

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Ἰωαννίνων 6 Μοσχάτο.